

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

קוים.

עין משפט נר מצוה

בב א טושיע מו"מ טי טו
 ספק א:
 בב ג מ"י פ"ל המלכות
 שבת הלכה ב סמג עשין
 ל טושיע א"ח טי רב
 ספק ג:
 בב ג מ"י שם הלכה ו סמג
 שם טור שו"ע א"ח
 סימן ר"ע ספק א:
 ב"ה ד טושיע א"ח טי מ"י
 ספק ד:
 בב ג מ"י פ"ל שם הל"מ
 וסמג טושיע א"ח טי
 סימן רפ"ט ספק ו:
 —————
 לענין רש"י
 פשוט ד"ל [פלידשוט"ל].
 כסא מתקפל.

עבידנא יומא טבא לרבנן. לתלמידים. ראש ישיבה היה: סייסי לוי. ישולם שכרי: דני אסי לורבא מרבנן נר'. שמיצת תלמידי חכמים עלי: **דלא מוינגא רישא אבי סויה.** איני מניח ראשי על הכר: כמה דלא מהפינגא ליה זוכופיה. עד שארצה אס יש דבצרו לזכותו: **מפעטף.** צבגדים נאים: **זואי לנה.** הכי קרי ליה לשצימת שבת מתוך חציבות: עטיי. רקיקין טחין פניהן צשומן אליה או צשמן: **מי עדיפא לן מניה.** כלום אמה חשוב לנו מן השבת לכבוד שבת הכנוסם ולא היינו יודעים שצבא: **מפליטר טבח.** לטעום צבצב מן המוצחר: **איספירי.** סלעים. איספירי פשיטו סלעי מדניה והן א' מנח' כסלע צורי והיינו חלי **דינר:** ומשלים לנו **אזינוורא דדשא.** לפני צואס להציא לו הבשר היה מומן להן מעותיהן על פתחן ואומר להן **אשור הייא המאשרו והמחזקו מהר צאומנותיכם למחר ולחזור ולמכור ולהתעסק בצרכי שבת.** ולי נראה ומשלים לנו **אזינוורא דדשא** כשהיה מציא ראשונה היה נותנה לשמשין המכניסם סעודתו על פתח ביתו ולא היה נכנס אלף ממנה לחזור ולהציא אחרת ואמר להן לשמשין **אשור הייא המאשרו מהר להכין את זו צעוד שאלך להציא את זו: אפסקא דשינא.** פסטרו"ל של שן שחשוב היה ועשיר: **ומושיף נורא.** נופח משס נורא לכבוד השבת. ורבינו לוי גרס אתכתקא דשאגא **מדהי:** **לנש גונדה.** כלי שחור להודיע צהיום אינו כדי להתנהג בחשיבות מלהתעסק בצבצבילי שבת ולא יטנף צבצבילי צבצבילי קדירות: **דמנא דבי רבי שמעאל כו'. דבשול קדירה מטנף צבצבילי: מחריך רישא.** אס היה שם ראש צהמה לחרוך מחרכו הוא צעלמו: פרים. לשון פרומיס' מתחק': **מנאס אסופי.** מנאס האור צעלמי דקיס: **מקסא ועייל מקסא ונפיק.** צע"ש יולא ונכנס להציא תמיד משואות כלי תשמיש וצבצבילי מופש ומגדים כאלס שמקבל את רבו צבצבו ומראה לו שהוא חשוב עליו וחרד לכבודו לנרות ולהצרות צבצבילי: **מוקר שצי.** מכבד צבצבו: **אמרי ליה כלדאי.** להאי נכרי: **לנדאי.** מוויס צבצבילי: **אכיל להו.** סופס ליפול צידו: **אופסה צבייני.** עשה לו כובע של לבד וצבצבו צבצבילי של זהב וקבע צו מרגליות וקבע את זו עמהם: **סייני.** כובע. ורבינו הלוי גרס צבצבילי סודורו ורשאון הגון לי והוא לשון ר' יצחק צ"ר יהודה: **תריסר עילויסי דינרי.** עליות מלאות דינרי זהב. * וגומא צעלמא הוא כלומר הון עתק מאד כך פירש רבינו הלוי וכן בכל מקום כגון תליסר גמלי ספיקי טריפטא (חולין דף ט"ז): וכן תליסר טבחא לעילי: **צמה הן זונין.** לעושר גדול כזה: **לפ' ארין.** דאין אנו רשאין ליהנות עד שנצרך שמו צבצבילי הלחם: **והארין נתן לבני אדם.** ע"י מתנתו נהנינו הטובה הזאת: **מאי דכתיב ולקדוש ה' מכוזב.** מדכתיב וקראת לשבת עונג מכלל דלקדוש ה'

(א) [מכונות קה"ל:] (ב) צ"ל ע"ש, (ג) צ"ל עשילי ולמכסי, (ד) [חולין ק"ל,] (ה) [ג"ל דמכיו וקראת לשבת עונג רבי אלף וכו' וצ"ל חולין ק"ל,] (ו) פ"י מהר וכו' כסוף עמוד זה, (ז) לעיל קיד, [וימא כג"ל:] (ח) קדושין מא', (ט) תענית ט"ו, (י) נשי' תוספות ברכות לה: ד"ה כאלן, (יא) ע"י מוס' שם, (יב) [ויקרא יג,] (יג) [נשי' מוס' צ"ל קג:] ד"ה עילמא,]

תורה אור השלם

- 1 עשר העשר את כל תבואת ארץ ורעך היצא היקדוה שנה שנה: ובריש יד כב וקראת לשבת ענג לקדוש וקראתה תבל וישבי בה: תהלים כד
- 2 וקראת לשבת ענג לקדוש וקראתה תבל וישבי בה: תהלים כד
- 3 והקראת נתן לבני אדם: תהלים קטו טז
- 4 אם תשיב משבת ורעך עשות וקצוץ ביום קדוש וקראת לשבת ענג לקדוש וקראתה תבל וישבי בה: ישיעיהו נ"ג

הגהות הב"ח

(א) גמ' לא מוינגא רישא אבי: (ב) שם לנש מאני צבצבילי:

גליון הש"ס

גמ' אשור הייא גיטין דף ע"א: רש"י ד"ה תליסר עילמא דינרי וכו' ומוטא בעלמא. ע"י ברכות דף כ ע"א תוס' ד"ה תליסר ממינח:

רבינו חננאל

ורבנן הני דעבדי צרכי שבת בנפשיהו, כגון ר' אבהו דהיה יתיב אתכתקא דשינו ומשיף נורא, ורב חנן דשגר תנורא, ורב הונא גדיל פתילתא, ורב חסדא מדליק שרגי, ורב פפא פריס סילקא, ורב ורב יוסף צלחי צבי. כוליה כרמפרש בגמרא בריש האי ש מקדש שקיזם המצוה באדם עצמו טפי עדיף ויותר ממשלוחו. וכבר, שמשנה זמן סעודתו בהקדמה או באחרו.

עבידנא יומא טבא לרבנן אמר רבא *תיתי לי דכי אתא צורבא מרבנן לקמאי לדינא לא מוינגא (א) רישא אבי סויה כמה דלא מהפינגא בזכותי' אמר מר בר רב אשי פסילנא ליה לצורבא מרבנן לדינא מ"ט (ב) דחביב עלי כגופאי ואין אדם רואה חובה לעצמו (ב) רבי חנינא מיעטף וקאי אפניא דמעלי' שבתא אמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה רבי ינאי לבייש מאניה (ג) מעלי' שבת ואמר בואי בלה בואי בלה (ד) רבה בר רב הונא איקלע לבי רבה בר רב נחמן קריבו ליה תלת סאוי טחיי א"ל מי הוה ידעיתון דאתינא אמרו ליה מי עדיפת לן מינה (ה) רבי אבא זבן בתליסר אסתירי פשיטי בישראל מתליסר טבחי ומשלים להו אזינוורא דדשא ואמר להו *אשור (ו) הייא אשור הייא ר' אבהו הוה יתיב אתכתקא דשינא ומושיף נורא רב ענג לבייש גונדה (ז) דתנא דבי רבי ישמעאל בגדים שבישל בהן קדירה לרבו אל ימווג בהן כוס לרבו (ח) רב ספרא מחרוך רישא רבא מלח שיבוטא רב הונא מרדליק שרגי רב פפא גדיל פתילתא רב חסדא פריס סילקא רבה ורב יוסף מצלחי ציבי ר' זירא מצתת צתותי רב נחמן בר יצחק מכתף ועייל מכתף ונפיק אמר אילו מקלעין לי ר' אמי ור' אסי מי לא מכתפינא קמיהו ואיכא דאמרי ר' אמי ורבי אסי מכתפי ועיילי מכתפי ונפקי אמרי אילו איקלע לן רבי יוחנן מי לא מכתפינן קמיה יוסף מוקיר שבי הוה ההוא נכרי בשבבותיה דהוה נפישו נכסיה טובא אמרי ליה כלדאי כוליהו נכסי יוסף מוקר שבי אכיל להו אול זבניניהו לכולהו ניכסי זבן בהו מרגניתא אותבה כסייניה בהדי דקא עבר מברא אפרחיה זיקא שדייה במיא בלעיה כוורא אסקוה אייתוה אפניא דמעלי' שבתא אמרי מאן זבין כי השתא אמרי להו זילו אמטיווהו לגבי יוסף מוקר שבי דרגיל דובין אמטיווהו ניהליה זבניה קרעיה אשכח ביה מרגניתא זבניה בתליסר עילמא דינרי דדהבא פגע ביה ההוא סבא אמר מאן דיויף שבתא פרעיה שבתא בעא מיניה רבי מר' ישמעאל ברבי יוסי עשירים שבא"י כמה הן זוכין א"ל בשביל שמעשרין שנאמר יעשר תעשר (ט) עשר בשביל שתתעשר שבבבל כמה הן זוכין א"ל בשביל שמכבדין את השבת דאמר רבי חייא בר אבא פעם אחת נתארחתי אצל בעל הבית בלודקיא והביאו לפניו שלחן של זהב משוי ששה עשר בני אדם ושש עשרה שלשלאות של כסף קבועות בו וקערות וכוסות וקיתוניות וצלוחיות קבועות בו ועליו כל מיני מאכל וכל מיני מגדים ובשמים (י) וכשמניחים אותו אומרים (יא) לה' הארץ ומלוואה וגו' (יב) וכשמסלקין אותו אומרים (יג) השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם אמרתי לו בני כמה זכית לכך אמר לי קצב הייתי ומכל בהמה שהיתה נאה אמרתי לו בני תהא לשבת אמרתי לו [אשריך שזכית] וברוך המקום שזיכך לכך א"ל קיסר לרבי יהושע בן חנניא מפני מה תבשיל של שבת ריחו נודף אמר לו תבלין אחד יש לנו ושבת שמו שאנו מטילין לתוכו וריחו נודף אמר לו הן לנו דימנו אמר לו כל המשמר את השבת מועיל לו ושאינו משמר את השבת אינו מועיל לו א"ל ריש גלותא לרב המנוגא מאי דכתיב (יד) ולקדוש ה' מכוזב א"ל יזה יוה"כ שאין בו לא אכילה ולא שתיה אמרה תורה כבדהו בכסות נקיה (ט) וכבדתו רב אמר להקדים ושמואל אמר לאחר אמרו ליה בני רב פפא בר אבא לרב פפא כגון אגן דשכיח לן בישרא וחמרא כל יומא במאי נישנייה אמר להו אי רגיליתו לאקדומו אחרוה אי רגיליתו לאחרוה אקדומו רב ששת בקיטא מותיב להו לרבנן היכא דמטיא שימשא בסיטוא מותיב להו לרבנן היכא דמטיא טולא כי היכי דליקומו הייא ר' זירא

מנהר

לאו אשבת קאי: וכדפסו. אשבת מהדר לאי ציוה"כ הא כתיב ציה מכוזב: להקדים. זמן סעודת שבת לזמן סעודת חול וזהו כבודו: לאחר. וזהו כבודו שהוא מתאזהר לאכול: צמאי נשנייה. צמאי נשנייהו משאר ימים: אי רגיליתו לאקדומו. סעודתכם צבצב אחרוה: רב ששם. סגי נהור היה ואינו רואה את האכילה וכשהיה דורש צבצב מושיע התלמידים במקום שנגיע שם התמה לעת האוכל כדי שילטעורו וימהרו לקום: דמטי טולא. שילטעורו. הייא. מהר: מהדר

מוסף רש"י

ואין אדם רואה חובה לעצמו. אין דעתו מתקרב לנד החובה לביד את עצמו ואפילו ממכין לדין אמת (בבבבות ק"ה). בואו ונצא לקראת שבת המלכה. כלמס המקבל פני מלך (ב"ב כ"ב). תלת סאוי טחיי. שלש סאין פת נקיע טחין צשמן ורבה יוס השבת היה מצלחי ציבי (א"ל ימווג בהן כוס לרבו. לפי שמתעטט ומתלכלל בשביל קדימה וימא כ"ב ועי' לעיל ק"ד). מחרוך רישא. לכבוד שבת (קדושין ט"ח). שיבוטא. זג (ט"ח).

מוסף תוספות

א. קטן. מ"י הר"ן.
 ב. שוואבין בו בין ושמך.
 ג. מוס' צ"ל קג. ד"ה עילמא.
 ד. מן הכר. מוס' ערומין גג.
 ה. ד"ה עלת. [פ' אחר:] מן החבית. מ"י הר"ן ג. גבי אמתא דהוה משתעיא בלשון חכמה, ואמרה הכי. מוס' הל"מ.